

Sygn. akt IV U 3/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2015r. w S.

odwołania M. W. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 13 listopada 2014 r. Nr (...)

w sprawie M. W. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do niezrealizowanego świadczenia

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje M. W. (1) prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłym A. W. za miesiąc październik 2014 roku.

Sygn. akt IV U 3 /15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 listopada 2014 r. znak: (...) organ rentowy na podstawie art.136 ust. 1 i art. 71 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił M. W. (1) prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłym synu A. W. za miesiąc październik 2014 r. wskazując, że M. W. (1) nie spełnia warunków do przyznania renty rodzinnej, gdyż zmarły nie przyczyniał się do jej utrzymania.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. W. (1) wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu odwołania skarżąca wskazała, że razem z synem od kilkudziesięciu lat mieszkali razem i prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. A. W. w dużym stopniu przyczyniał się do jej utrzymania, gdyż jest osobą schorowaną, praktycznie sama się nie porusza, a jej emerytura jest skromna, a syn dokładał do wszystkich opłat, przeprowadzonych remontów, opłacał jej wizyty u lekarzy, kupował leki, pokrywał koszty jej opieki (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.3-4).

Sąd ustalił, co następuje:

Na podstawie decyzji z dnia 25 października 2013 r. organu rentowego A. W. nabył prawo do emerytury od dnia 09.09.2013 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (decyzja k. 26 akt emerytalnych). Emerytura wypłacana A. W. wyliczona została na kwotę 2174,27 zł brutto, tj. 1802,59 zł netto. Dodatkowo wymienionemu był wypłacany w marcu i wrześniu ekwiwalent węglowy (decyzja z dn. 22.05.2014 r. (k.35 akt emerytalnych). A. W. zmarł 4 października 2014 r. w miejscowości K.. W chwili śmierci był rozwiedziony, nie posiadał dzieci (skrótowy odpis aktu zgonu k. 40 akt emerytalnych, zeznania ubezpieczonej k.22v).

A. W. mieszkał razem z matką M. W. (1) pod adresem M. ul. (...). M. W. (1) utrzymuje się z emerytury w kwocie ok. 1500 miesięcznie. Z tej kwoty nie byłaby w stanie utrzymać siebie i nieruchomości zabudowanej w M., na której mieszkała. M. W. (1) jest osobą wymagającą stałej opieki medycznej w wieku 85 lat. A. W. co miesiąc ze swojej emerytury dawał M. W. (1) kwotę 700 -800 zł na utrzymanie domu i ok. 300 zł na zakup leków. Dodatkowo wykonywał remonty domu, sfinansował zakup ogrodzenia, wykonywał wszystkie potrzebne prace fizyczne. Z otrzymywanych środków finansowych od syna na utrzymanie domu M. W. (1) opłacała koszty jego utrzymania dokonując niezbędnych opłat. M. W. (1) i A. W. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe (zeznania M. W. k. 22v).

Dnia 27 października 2014 r. M. W. (1) wystąpiła z wnioskiem do organu rentowego o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po synu A. W. za miesiąc październik 2014 r. (wniosek k. 37 – 38 akt rentowych), który decyzją z dnia 13 listopada 2014 r. został rozpoznany odmownie przez organ rentowy (decyzja z dn. 13.11.2014 r. k. 41 akt rentowych).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, obdarzonego przez Sąd wiarygodnością.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba. Zgodnie z art. 71 pkt 1 wymienionej ustawy rodzice mają prawo do renty rodzinnej, jeżeli ubezpieczony(emeryt lub rencista) bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania.

Niezrealizowane świadczenie emerytalne lub rentowe w rozumieniu art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to takie świadczenie, do którego prawo zostało już ustalone lub co najmniej osoba uprawniona wystąpiła o nie jeszcze za życia, ale nie zostało ono jej wypłacone, niezależnie od przyczyn opóźnienia w wypłacie świadczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 grudnia 2013 r., III AUa 386/13). W okolicznościach niniejszej sprawy nie zostało wypłacone przez organ rentowy świadczenie emerytalne przyznane A. W. decyzją z dnia 25.10.2013 r. za miesiąc październik 2014 r.

Wykładnia celowościowa i logiczna sformułowania "przyczynił się do ich utrzymania" nakazuje przyjąć, że w art. 71 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS chodzi o sytuację, w której emeryt lub rencista, realizując swój obowiązek alimentacyjny, poprzez pomoc finansową świadczoną na rzecz swoich rodziców, podnosił ich status materialny, a jego śmierć doprowadziła do pogorszenia się tego statusu. Z kolei samo określenie "przyczynił się" należy rozumieć jako "dodał więcej, dołożył, przysporzył komuś czegoś". Wobec tego należy stwierdzić, że sformułowanie to powinno być rozumiane w ten sposób, że dla spełnienia zawartej w nim przesłanki prawa do renty rodzinnej wystarczające będzie wykazanie choćby częściowego pozostawania na utrzymaniu zmarłego (tak: wyroki SA: w K. z dnia 2 października 2007 r., III AUa 560/07, LEX nr 399979; we W. z dnia 15 lutego 2012 r., III AUa 1657/11, LEX nr 1129726). Zatem dla spełnienia przesłanki "przyczyniania się do utrzymania" wymienionej w art. 71 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wystarczające będzie wykazanie choćby częściowego pozostawania na utrzymaniu zmarłego. Jak

jednak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 listopada 2011 r., II UK 65/11, renta rodzinna po śmierci dziecka przysługuje rodzicom tylko wtedy, gdy sami nie mogli sobie zapewnić utrzymania i dziecko bezpośrednio przed śmiercią przyczyniało się do ich utrzymania.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że M. W. (1) i A. W. mieszkali razem i prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Każdy z nich miał przyznane prawo do emerytury: M. W. (1) uzyskiwała emeryturę w kwocie ok. 1500 zł, a A. W. nieco ponad 1800 zł miesięcznie. Samodzielnie z emerytury w kwocie ok. 1500 zł M. W. (1) nie byłaby w stanie utrzymać się samodzielnie z uwagi na to, że koszty utrzymania nieruchomości zabudowanej w mieście, gdzie mieszkała są znaczne, a ponadto wymieniona jest osobą w wieku 85 lat, ma duże problemy z samodzielnym poruszaniem się, wymaga opieki medycznej, z czym związane są również koszty na wizyty lekarskie, czy zakup leków. A. W. co miesiąc ze swojej emerytury przekazywał M. W. (1) kwoty 700-800 zł na utrzymanie nieruchomości, opłaty za rachunki zakup żywności i kwotę 300 zł na zakup leków. Dodatkowo wykonywał wszystkie prace fizyczne na nieruchomości w M. przy ul. (...), niezbędne remonty domu, czym również przyczyniał się do utrzymania matki M. W. (1). Bez środków finansowych i pracy A. W. M. W. (1) nie byłaby w stanie samodzielnie się utrzymać ze środków pochodzących z jej własnej emerytury. Powyższe ustalenia zostały oparte na dowodzie z przesłuchania M. W. (1) w charakterze strony, badaniu złożonym przez ubezpieczoną (k.8, k. 22v), które Sąd w całości obdarzył wiarygodnością. Organ rentowy nie zgłosił żadnych dowodów, które dowodziłyby o okolicznościach przeciwnych.

Organ rentowy odmówił M. W. (1) prawa do niezrealizowanego świadczenia, wskazując jedynie, że miała własną emeryturę, więc A. W. nie przyczyniał się do jej utrzymania. Powyższe stanowisko organu rentowego jest błędne, organ rentowy nie poczynił żadnych ustaleń dotyczących tego jak faktycznie wyglądało życie M. W. (1) w czasie, gdy żył jej syn A. W., na czym polegało jego przyczynianie się do utrzymania matki. Z samego faktu pobierania emerytury przez M. W., organ rentowy nie był uprawniony do wyciągnięcia wniosku, że A. W. nie przyczyniał się do utrzymania matki. Czym innym jest bowiem „przyczynianie się do utrzymania”, a czym innym „pozostawanie na utrzymaniu” kogoś.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd uznał, że M. W. (1) jako inny członek rodziny uprawniony do renty rodzinnej po zmarłym spełnia przesłanki z art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS do wypłacenia jej niezrealizowanego świadczenia po zmarłym synu A. W. za miesiąc październik 2014 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.